

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Instellingsnummer	33944
Instelling	Immaculata Maria Instituut
directeur	Jan DENIL
adres	Kapelleweide 5 - 1760 ROOSDAAL
telefoon	054-32.31.01
fax	054-34.11.75
e-mail	imi.secundair@imi.be
website/URL	http://www.imi-secundair.be
Inrichtende macht/Bestuur	963314 - VZW Zusters Christ. Scholen West-Brabant te LAKEN
adres	Paul Jansonstraat 57 - 1020 LAKEN
Scholengemeenschap	111591 - SGKSO Kardinaal Cardijn te HALLE
adres	Lenniksesteenweg 2 - 1500 HALLE
CLB	114827 - Vrij CLB Halle te HALLE
adres	Ninoofsesteenweg 7 - 1500 HALLE
Tijdstip doorlichting	van 19 april 2010 tot 22 april 2010
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Alex Maes
Teamleden	Ria Coenen Gino Malfait Vera Timmers Roger Van den Borre
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	20 mei 2010

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	15
5.3	Outcomes	15
5.4	Tevredenheid	15
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	16
6.1	Algemeen	16
6.2	Personeel	16
6.3	Logistiek	16
6.4	Onderwijskundig	17
7	STERKTES EN ZWAKTES	20
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	20
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	20
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	20
8	ADVIES	21
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	22

1 INLEIDING

Van 19 april 2010 tot 22 april 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Lokalenood.
- Relatief groot aantal leerlingen op leeftijd.
- Groeiende taalheterogeniteit.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Muzikale opvoeding

Nederlands

Project algemene vakken

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Eerste graad	GSO	Handel
--------------	-----	--------

Tweede graad	BSO	Moderealisatie en -presentatie
--------------	-----	--------------------------------

Tweede graad	TSO	Handel
--------------	-----	--------

Tweede graad	TSO	Handel-talen
--------------	-----	--------------

Derde graad	ASO	Economie-moderne talen
-------------	-----	------------------------

Derde graad	BSO	Kantoor
-------------	-----	---------

Derde graad	BSO	Moderealisatie en -verkoop
-------------	-----	----------------------------

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Logistiek

Materieel beheer

Uitrusting

Infrastructuur

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

Het Immaculata Maria Instituut van Roosdaal biedt een cyclus aan van zes leerjaren, met na de eerste graad een ASO/BSO/TSO-aanbod. De school kent een groeiende taalheterogeniteit.

De leerprestaties van de doorgelichte vakken zijn behoorlijk, behalve voor pav¹ in de tweede en derde graad, muzikale opvoeding en de tweede en derde graad Mode. De organisatie van de stages in de derde graad BSO Kantoor is een voorbeeld van goede praktijk. Globaal genomen worden de onderwijskundige processen door de directie beperkt aangestuurd en opgevolgd. Een gedragen pedagogisch-didactische visie ontbreekt.

De schoolorganisatie probeert de leerprestaties voor leerlingen met leerstoornissen te verhogen door sticordi-maatregelen² te nemen. De school hecht veel belang aan goede sociale vaardigheden en attitudes.

De meeste leerlingen maken hun schoolloopbaan vlot af. Het aantal bissers is relatief beperkt. In de BSO-studierichtingen is het aantal leerlingen met schoolse achterstand een stuk lager dan het Vlaamse gemiddelde van vergelijkbare scholen. De leerlingen die naar het hoger onderwijs gaan, worden opgevolgd, maar de cijfergegevens worden niet geanalyseerd. De doorstroming naar de arbeidsmarkt wordt niet in kaart gebracht.

Zelfevaluatie-instrumenten tonen aan dat leerlingen, ouders en personeelsleden tevreden zijn over de organisatie van de school en de ondersteuning die ze krijgen. De overstap van het zesde leerjaar basisonderwijs naar de eerste graad secundair onderwijs wordt door de leerlingen als zeer goed ervaren. De leerlingen kiezen voor deze school op grond van het studieaanbod, de aangereikte keuzevakken, de heersende discipline en de vlotte bereikbaarheid met eigen busvervoer.

De school hanteert een instrument om haar kwaliteit vorm te geven en te bewaken. De directie wendt dit hulpmiddel aan om aandachtsgebieden uit te diepen en om de schoolwerking systematisch te verbeteren. Bij het toepassen van dit instrument wil het beleid niet te sturend optreden.

Dit kwaliteitsbeheersingssysteem kreeg vorm in het schoolwerkplan. Werkpunten worden meestal gehaald uit zelfevaluaties en gebundeld in een prioriteitenlijst. Tijdens pedagogische studiedagen worden de prioriteiten vertaald in doelen en actieplannen. Ondanks de goede voornemens kent het kwaliteitszorgsysteem van de school vooral een fragmentarisch verloop. De zorg voor de eigen kwaliteit mist coherentie en is niet in alle vakken en studierichtingen doorgedrongen.

Om de professionaliteit van het personeel te verhogen, peilt de directie regelmatig naar de nascholingsbehoeften. Personeelsleden worden bijgestaan door de pedagogische begeleidingsdienst en/of andere externe organisaties om hun deskundigheid te bevorderen. Voor de beginnende leraren is een degelijk begeleidingstraject uitgestippeld, gespreid over twee jaren.

De opgebouwde expertise om jongeren te ondersteunen en de zorgtraditie van de school weerspiegelen zich vooral in de eerste graad, waar hoofdzakelijk de socio-emotionele en de studiebegeleiding ingebed zijn. In de tweede en derde graad is de aanpak van de leerbegeleiding veeleer leraarafhankelijk.

De zienswijze op evalueren en rapporteren zit nog in een ontwikkelingsfase en is voorlopig onvoldoende duidend en richtinggevend. De evaluatie is in vele gevallen niet gebaseerd op criteria en mist uniformiteit. Het syntheserapport geeft een overzicht van de resultaten voor het dagelijks werk en de examens. De bereikte competenties worden per leerling niet stelselmatig bijgehouden.

De vele C-attesten in enkele klassen zijn volgens de directie en de leraren vooral te wijten aan het niet opvolgen van de adviezen van de delibererende klassenraad. De commentaren op de rapporten en in de notulen van de delibererende klassenraad zijn doorgaans zwak onderbouwd en hebben een onvoldoende oriënterend karakter. Tussentijdse contacten met ouders en leerlingen verlopen goed.

¹ Pav: project algemene vakken

² Sticordi staat voor stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren

De talige behoeften bij de instromende leerlingen worden geregistreerd. De initiatieven met betrekking tot talenbeleid zijn veeleer beperkt. Er is geen gelijkgericht taalgebruik in cursussen en in de evaluatie. De visie op en de organisatie van het talenbeleid van de school verkeren nog in een pril stadium.

De school verzorgt het overleg met ouders en externen. Ondanks het kwaliteitszorgsysteem zijn de initiatieven rondom talenbeleid nog niet geëvalueerd. Voor talenbeleid is de aansturing vanuit het beleid onvoldoende krachtig.

De school is gevestigd in verouderde gebouwen die continu onderhoud vragen. Verscheidene lokalen hebben nood aan verbeteringen en aan een opfrisbeurt. Renovatiewerken zijn gepland.

De bijsturingen na de vorige doorlichting hebben geleid tot de verbetering van de sanitaire voorzieningen. Voor de meeste vakken is een vaklokaal ter beschikking, maar van een krachtige leeromgeving is niet altijd sprake. De school beschikt over een ruim computerpark. De minimale materiële vereisten zijn niet voor alle vakken ter beschikking.

Om het hele onderwijsgebeuren in goede banen te leiden, zijn duidelijke kerntaken aan de verantwoordelijken toegewezen. De informatiestroom gebeurt onder andere via een digitaal leerplatform en via de ad valvas-berichtgeving in het lerarenlokaal. De mogelijkheid tot inspraak wordt door de leraren geapprecieerd. De vakgroepwerking is goed gestructureerd, maar inhoudelijk worden bepaalde pedagogisch-didactische thema's met onvoldoende diepgang benaderd. Op beleidsniveau wordt de vakgroepwerking weinig opgevolgd. De aandacht voor innovatie is veeleer gering en de leerlingen worden algemeen weinig uitgedaagd.

De directie kan doorgaans rekenen op geëngageerde personeelsleden die collegiaal met elkaar omgaan. De rustige sfeer, de open communicatiecultuur en het wederzijds respect tussen personeelsleden en leerlingen zijn lovenswaardig.

Deze school zit duidelijk in een groeifase. Er zijn voorbeelden van goede praktijk, maar er zijn ook werkpunten. Rekening houdend met de context en de input van de school, voldoet de algemene werking.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom en de tweede graad ASO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet niet en dit zowel in de eerste graad A- en B-stroom alsook in de tweede graad ASO omdat een ruim aantal leerplandoelstellingen helemaal niet worden gerealiseerd. Dit geldt voor alle leerplandoelstellingen inzake het vocaal en instrumentaal musiceren, improviseren en het ontwerpen van muziek. Een aantal leerplandoelstellingen wordt in beperkte mate aangetoetst, in concreto het muziekbeluisteren en het verwoorden (spreken over muziek).
- Uit studie van documenten, gesprekken en lesobservaties blijkt dat het geboden muziekonderwijs niet uitgaat van degelijke jaarplannen. De voorgelegde jaarplannen etaleren het gebrek aan kennis en studie van de vigerende leerplannen. Evenzeer tonen ze aan dat vakoverleg en collectieve leerplanstudie, met het oog op bijsturing vanuit een stimulerende reflectie/evaluatie, niet aan de orde is. Voorts blijkt uit nazicht van de jaarplannen dat deze vrijwel ongewijzigd gekopieerd worden van het ene naar het andere schooljaar. In een aantal gevallen is het jaarplan de inhoudstafel van het leerboek.
- De leerplanrealisatie binnen de eerste graad faalt evenzeer omdat binnen de eerste graad identieke lessen worden aangeboden in BVL en het tweede leerjaar van de A-stroom. Dit blijkt ook uit de planningsdocumenten (cfr. supra) en uit de agenda's van de leerlingen. Dit bevestigt het gebrek aan leerplankennis en ernstige leerplanbehandeling vermits het in dit geval gaat over verschillende en specifieke leerplannen t.a.v. de verschillende doelgroepen. Dit feit geeft ook aan dat de leerlingenbegeleiding binnen het muziekonderwijs nauwelijks is uitgewerkt.
- Het muziekonderwijs mist voorts opbouw en uitdaging omdat het in totaliteit niet is uitgewerkt vanuit interessante leerlijnen voor de verschillende muzikale omgangsvormen.
- Het instrumentaal musiceren krijgt geen plaats, behalve in één lesgroep waar het verkeerd wordt uitgewerkt via collectief blokfluitspel, wat in strijd is met de vigerende leerplannen.
- Uit nazicht van de leerlingenagenda's blijkt dat de lesuitval in een aantal lesgroepen tijdens het schooljaar 2008-2009 bijzonder groot was.
- De slechte toestand van het geboden muziekonderwijs is voorts het resultaat van: het gebrek aan individuele en collectieve leerplanstudie, verankerd in een degelijke vakgroepwerking; het gemis aan reflectie over plaats en inhoud van muziek op de secundaire school; en het onvoldoende in kaart brengen van de beginsituatie van de leerlingen. Zo wordt er bijvoorbeeld geen rekening gehouden met de leerlingen die reeds een parcours volgden/volgen binnen het deeltijds kunstonderwijs; het niet participeren aan vakgerichte nascholing; het ontbreken van een goed ingericht muzieklokaal (de muzieklessen gaan door in een gewoon leslokaal). Dit staat haaks op de minimale materiële vereisten zoals opgesomd in de gekozen leerplannen.
- De evaluatie van muzikale opvoeding is niet valide omdat een groot aantal leerplandoelstellingen/omgangsvormen niet worden geëvalueerd. De gemiddelden zijn voor nagenoeg alle lesgroepen laag tot heel laag, maar geven helemaal geen correct en volledig beeld van het muzikale vermogen van de individuele leerling.
- Naast de beperkte leerplangerichtheid van een aantal toetsen, gaat de evaluatie nauwelijks uit van klinkende muziek. Dit laatste is evenwel een duidelijke oproep vanuit de leerplannen.
- Tot slot roept de ondermaatse evaluatie vragen op over de criteria waarop de gegeven vakantietaken zijn gebaseerd. Grondig en ernstig screenen van de integrale leerplanbehandeling en leerplanrealisatie is wellicht de eerlijkste oplossing om deze vakantietaken weg te werken.

Nederlands in de eerste graad A-stroom en B-stroom en in de tweede en derde graad ASO en TSO

Voldoet

Vaststellingen

- In de realisatie van het vak in de drie graden komen de verscheidene leerplancomponenten aan bod en worden de doelstellingen en eindtermen in voldoende mate gerealiseerd. In de eerste graad B-stroom worden de leerplandoelstellingen en ontwikkelingsdoelen in voldoende mate nagestreefd.
- In de eerste graad A-stroom is het onderwijs Nederlands vaardigheidsgericht, communicatief en aanschouwelijk. Ten aanzien van de 'ASOX-klas'³ wordt gedifferentieerd: de productieve vaardigheden en leesvaardigheid worden uitgediept. De vakgroep werkt professioneel en anticipeert op de invoering van het nieuwe leerplan.
- In de eerste graad B-stroom wordt op een aangepast niveau lesgegeven. Het onderwijs Nederlands wordt thematisch opgevat en zelfstandig leren wordt ontwikkeld. De accommodatie voor de 1B-klas is verre van optimaal. Een lestijd per week wordt met de klas uitgeweken naar het openleercentrum.
- De realisatie in de tweede en de derde graad is voldoende leerplangericht. Er wordt gedifferentieerd tussen de twee onderwijsvormen, met zowel in de tweede als in de derde graad aandacht voor inkleuring naar de specificiteit van de TSO-studierichtingen. Taalbeschouwing wordt soms te weinig functioneel opgevat, zodat niet duidelijk is in hoeverre het taalgebruik van de leerlingen daardoor wordt bevorderd. De vakgroep is vertrouwd met het leerplanconcept m.b.t. de leerplancomponent literatuur, maar het accent ligt soms op geïsoleerde kennis, veeleer dan op literaire tekstervaring.
- Er wordt in de drie graden voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ICT-middelen zijn echter niet optimaal, waardoor de realisatie van leerplandoelstellingen en eindtermen die ICT-ondersteuning vereisen niet altijd vlot kan verlopen. De leerlingen worden behoorlijk begeleid. Er is een goed klassenmanagement. De OVUR-procedure⁴ wordt gehanteerd.
- Er is geen eenduidige lijn op het vlak van evaluatie en evaluatieorganisatie. In de tweede en derde graad spoort de puntenverdeling niet met de gewichten die vanuit het leerplan worden toegekend aan vaardigheden en kennis. Onder de noemer 'kennis' worden weliswaar ook toepassingen gevraagd en inzichtelijke vragen gesteld. In de derde graad beantwoordt de opdeling in 'vaardigheden' en 'kennis' op het syntheserapport niet aan het leerplanconcept van het competentieleren⁵. In de summatieve toetsing voor de meeste structuuronderdelen komen nog formatieve elementen voor. In 1B is er een systeem van permanente evaluatie, waarvan wordt afgestapt in het beroepsvoorbereidend leerjaar. Op leerlingenniveau worden vormen van zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie toegepast.
- De kwaliteit van de rapportering is uiteenlopend, van afgebakende commentaren m.b.t. al dan niet verworven vaardigheden (cf. voorbeelden van goede praktijk in de eerste graad) tot opmerkingen i.v.m. algemene leerattituden. De resultaten liggen algemeen vrij laag. In II,2 TSO komen zelfs nipt voldoende tot licht onvoldoende klassikale gemiddelden voor, ondanks remediëringen. De resultaten werden nog niet geanalyseerd met het oog op bijsturing van het onderwijs- en leerproces.

Project algemene vakken in de tweede graad, derde graad (III,1 en III,2) en het specialisatiejaar (III,3)

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen en eindtermen worden niet in voldoende mate gerealiseerd, doordat niet wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. Een volwaardige leeromgeving voor pav ontbreekt, zodat werkvormen nodig voor de verwerving van de vaardigheden en competenties te weinig kunnen worden toegepast. Dat geldt a fortiori voor te grote lesgroepen, zoals in III,2.

³ In de ASOX-klassen worden de vakken Nederlands, Frans en wiskunde verdiept.

⁴ OVUR: oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren

⁵ 'Onder competentie verstaan we het geheel van kennis, vaardigheden, attituden en persoonskenmerken die iemand nodig heeft om taken en opdrachten in een welbepaalde context uit te voeren.' (Leerplan D/2006/0279/008, p. 6)

- Tot vorig schooljaar werd het vak in de tweede graad allesbehalve kwaliteitsvol aangepakt. De realisatie was incoherent en onvolledig. Sedert het begin van dit schooljaar wordt het met aanzienlijk meer zin voor professionaliteit en oog voor kwaliteit gepland. De leerplandoelstellingen worden secuur vertaald in lesdoelstellingen. Alle doelstellingendomeinen komen in het onderwijs- en leerproces aan bod. De vakgebonden attitudinale doelstellingen worden nagestreefd. Het beheersingsniveau van de leerlingen op het vlak van functionele taalvaardigheid is algemeen zwak. Er wordt voorzien in remediëring, met uiteenlopend resultaat.
- Ook in de derde graad komen alle doelstellingendomeinen aan bod. Door de gebrekkige materiële ondersteuning wordt de realisatie van de clusters functionele informatieverwerking en – verwerking/functionele ICT-geletterdheid belemmerd. De realisatie van de cluster maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid voldoet algemeen, maar de toepassing van maatschappelijk relevante procedures wordt beperkt gerealiseerd. De doelstelling m.b.t. kennis van relevante aspecten van de sociale wetgeving en het arbeidsrecht wordt gerealiseerd in overleg met vakken van het specifiek gedeelte, maar er zijn geen formele planningen en afspraken. Het vak wordt ingekleurd naar de specificiteit van de studierichtingen, onder meer in de context van bedrijfsbezoeken en de geïntegreerde proef.
- Tot vorig schooljaar was de evaluatie in de tweede graad onvoldoende valide en representatief. Dit schooljaar beantwoordt de evaluatie in beide graden overwegend aan het leerplanconcept. De vraagstelling is uitdagend en de leerlingenresultaten voldoen. Er zijn relatief grote niveauverschillen tussen de betrokken studierichtingen.
- De huidige vakgroep is sterk geëngageerd en functioneert op grond van een gelijkgerichte visie.

Basisoptie Handel in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Via het thematisch werken maken de leerlingen kennis met de brede handelswereld en het gebruik van activerende werkvormen voldoet. Tijdens de lessen primeren het uitvoeren van opdrachten en het stimuleren van de creativiteit op de loutere kennisoverdracht.
Aansluitend op de leerplanvisie komen actualiteit, gepaste projecten en/of het verwerven van economische belangstelling via het gericht laten verzamelen van documentatie en illustraties veeleer beperkt aan bod. Ook het gebruik van ICT is nog te beperkt.
- De leerlinggerichtheid is groot; de leerlingen worden goed ondersteund bij hun leerprocessen, zowel tijdens de lessen als via herhaling en/of remediëring.
- De evaluatie is valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. De uitgebreide en goed verzorgde vragenreeksen bevatten reproductieve, toepassingsgerichte en inzichtelijke vragen, zodat een goed zicht kan worden verkregen op de mogelijkheden van de leerlingen.

Moderealisatie en –presentatie, tweede graad BSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voor de vakken mode en interieur voldoet, maar de leerplandoelstellingen voor presentatietechnieken en verkoopkunde worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het ontbreken van een ruimte die de sfeer van een winkel oproept en de minimale materiële vereisten (zoals o.a. verplaatsbare prikboarden, rekken, presentatiekasten, panelen, toonbank en kassacomputer), hypotheekeren een praktijkgerichte invulling van de leerplandoelstellingen. Eén geïmproviseerde etalageruimte (in de gang) voldoet niet om de leerlingen de nodige vaardigheden aan te leren en te laten toepassen. In presentatietechnieken wordt het leerplanonderdeel 'presenteren' en 'etaleren' met onvoldoende diepgang aangeboden. De leerplandoelstellingen van het vak verkoopkunde worden niet of enkel theoretisch aangeboden: inkomende artikelen controleren en opslaan, op een veilige manier het

onderhoud van de verkoopruimte verrichten, het gebruiksklaar maken en bedienen van een kassa, aanvaarden van betaalmiddelen, correct gebruikmaken van eenvoudige software voor kassawerk en het leerplanonderdeel 'branchedifferentiatie-woningtextiel'.

- In het vak interieur worden de leerplandoelstellingen nipt gerealiseerd. Er worden creatieve werkstukjes gemaakt die echter de link met 'het inrichten van het interieur' dreigen te verliezen. Leerplandoelstellingen zoals kunnen inspelen op actuele interieurtrends, stijlsorten herkennen en de invloed van kleur op een ruimte en de mens krijgen nog onvoldoende aandacht.
- De leerplandoelstellingen van het vak mode worden in voldoende mate gerealiseerd. De afwerking en de moeilijkheidsgraad van de werkstukken en projecten voldoen. De leerlingen van II,1 en II,2 volgen samen de lessen (met uitzondering voor het vak verkoopkunde) en maken dezelfde werkstukken. Het uitwerken van leerlijnen die de opbouw naar moeilijkheidsgraad en afwerkingsniveau bewaken, is noodzakelijk. Het vaklokaal is voldoende uitgerust (machinepark en enkele computers). De integratie van ICT in concrete oefeningen en patroonvormen is lovenswaardig (o.a. computertekenen) en verdient continuïteit.
- De modevakken worden permanent geëvalueerd. De evaluatie is echter nog onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De beoordelingsresultaten geven onvoldoende informatie over de leervorderingen van de leerling en beperken zich vaak tot het beoordelen van attitudes en gedrag. De kwaliteitseisen, evaluatiecriteria en toleranties worden onvoldoende bepaald en/of gecommuniceerd met de leerlingen.
De evaluatiefiches voor mode geven voldoende informatie over de beoordeling van het product. Procesevaluatie wordt echter herleid tot de beoordeling van algemene attitudes. De stappen in het leerproces van de leerlingen en de vakattitudes maken nog geen deel uit van de totale evaluatie. Positief is zeker dat de leerlingen systematisch tot zelfevaluatie worden gestimuleerd.

Toegepaste economie (bedrijfseconomie) in tweede graad TSO Handel en Handel-talen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet en steunt op kennis van en inzicht in beide leerplanconcepten. De taakbekommernis en de leerbereidheid ondersteunen de leerplangerichtheid. Inhakend op de leerplanvisies komen ICT-opdrachten, activerende werkvormen, project- en groepswork en het gebruik van een didactisch boekhoudpakket in beide studierichtingen op de gepaste wijze aan bod.
- Er is voldoende aandacht voor zorg: instromers met leerachterstand en leerlingen met minder goede resultaten worden vrijwillig bijgewerkt. Er wordt aandacht besteed aan leerbegeleiding in termen van het leren structureren en inzichtelijk redeneren via bijv. de boekhoudkundige redeneringsschema's. De leerlingen worden goed voorbereid op de proefwerken met een gerichte remediëring voor zwak presterende leerlingen.
- De leerlingen beschikken over overzichtelijk en leerplanrelevant studiemateriaal dat evenwel niet altijd voldoende levensecht wordt gemaakt via actuele teksten, socio-economische artikels en praktijkdocumenten. De stimulering van aandacht voor de actualiteit en de inpassing van extra activiteiten zoals projecten, bedrijfsbezoeken en didactische uitstappen is positief, maar wordt nog te weinig expliciet gekoppeld aan leerplandoelstellingen. Er is voldoende ICT-ondersteuning en het gebruik van het elektronisch leerplatform vindt stilaan ingang.
Hoewel er veel economie en handelsvakken worden onderwezen, straalt de school dit onvoldoende uit. De meeste lessen vinden plaats in computer- en klaslokalen, waar een krachtige, creatieve en uitnodigende leeromgeving ontbreekt.
- De toetsen, taken en examens knopen aan bij de behandelde leerstof, zijn ordelijk en evenwichtig opgesteld en toetsen de leerplandoelstellingen. Er is een transparante puntenverdeling en voldoende evenwicht tussen de bevraging van functionele en parate kennis. Over de inpassing van actualiteit in de bevraging heeft de vakgroep nog onvoldoende nagedacht.
De leerlingen behalen eindresultaten die in de lijn van de totale klasgemiddeldes liggen.

Pool moderne talen in de studierichting Economie-moderne talen in de derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen en de eindtermen voor de basisvorming en het specifiek gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd.
- De vakgroep moderne talen is vertrouwd met het concept van de specifieke eindtermen (SET), inclusief de SET in verband met onderzoekscompetentie. Ze heeft zich geprofessionaliseerd en coördineert haar werking rondom de realisatie van de SET, onder meer tijdens ingeroosterde overleguren. Er worden voorlopig vooral afspraken gemaakt over de methodische aanpak, minder over de globale kadering en de vak- en taaloverstijgende formele planning van de realisatie van alle specifieke leerplandoelstellingen.
- Vanuit de basisvorming wordt voldoende bijgedragen tot de taalbeheersing van de leerlingen. Daarnaast komen leerinhouden in verband met taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem aan bod. Een variatie van tekstsoorten wordt aangeboden, met zowel in Engels als in Frans echter weinig aandacht voor wetenschappelijke teksten (cf. SET 1). Sommige specifieke eindtermen (waaronder SET 2, 8 en 10) worden weinig formeel en met weinig diepgang behandeld en gerealiseerd. Naar aanleiding van taaltaken worden hogere verwerkings- en beheersingsniveaus nagestreefd, in III,1 met matig succes. De specifieke eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie worden voldoende gerealiseerd. Een leerlijn deelvaardigheden voor onderzoekscompetentie werd ontwikkeld. Naast de bijdragen die vanuit de moderne vreemde talen Engels, Frans en in mindere mate Duits worden geleverd, speelt ook het basisvormingsvak Nederlands een ondersteunende rol.
- Ter ondersteuning van de leerlingen werden een logboek en een opdrachtenbundel ontwikkeld. De OVUR-procedure wordt toegepast. De ICT-ondersteuning is niet optimaal: ICT-lokalen staan niet altijd ter beschikking en de pc's in de vaklokalen zijn weinig performant.
- Er is proces- en productevaluatie. Ter bevordering van zelfsturing en verzelfstandiging worden leerlingen onder meer naar aanleiding van presentaties ertoe aangezet aan zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie te doen. De resultaten voldoen.

Kantoor, derde graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- De invulling van de drie beroepsopleidingsprofielen (boekhoudkundige bediende, magazijnier en secretariaatsmedewerker) via de individuele leerplanrealisatie voor boekhouden, logistiek, secretariaat, wetgeving en seminars voldoet. Vakoverschrijdende initiatieven die leiden tot een geïntegreerde toepassing van de verschillende leerinhouden zijn nog veeleer schaars. De leerplanrealisatie voor logistiek, het implementeren van ICT-opdrachten en de softwarematige verwerking van de voorraadadministratie is goed. Ook voor boekhouden is de leerplanrealisatie en de inspanning om oordeelkundig gebruik te maken van een professioneel boekhoudpakket goed. De school werkt ook voldoende aan een geïntegreerde concretisering van het leerplan voor secretariaat. De oefening die momenteel gemaakt wordt voor het aanbrengen van complementaire leerplanitems voor bedrijfsbeheer is positief, maar dient verder opgevolgd te worden. Door het sterk leerboek- in plaats van leerplangericht werken voor wetgeving worden de onderdelen burgerlijk-, handels- en sociaal recht te uitgebreid en detaillistisch behandeld en bevraagd, terwijl de leerplanrealisatie voor fiscale wetgeving ontbreekt. Een deel van de seminarie-uren wordt zinvol besteed aan kantoortechnieken, de voorbereiding en de naverwerking van bedrijfsbezoeken en de implementatie van de computergestuurde omgang met de documentenstroom. De grootte van de klasgroep en het klasmanagement werken echter belemmerend op de integratie van vakdoorbrekende en geïntegreerde opdrachten inclusief het aanleren van sociale en communicatieve vaardigheden, zoals het leerplan vraagt.
- De vakbekwaamheid, de opdrachtenverdeling en de spontane informele samenwerking bevorderen de leerplanrealisatie. Toch is er nood aan meer diepgaand formeel vakoverschrijdend studierichtingsoverleg om overlappingsen te voorkomen en te werken aan interne kwaliteitsbewaking en -bevordering. De

vakgroep staat nu nog voor de uitdaging om de klemtoon te leggen op het geïntegreerd verwerven van logistieke, secretariële en communicatieve vaardigheden. In het vakoverleg ontbreekt ook een bespreking van de inhoudelijke aspecten van de evaluatie en van (alternatieve) evaluatievormen.

- De leerlingenstages worden structureel ondersteund met een lestijd vaktechnieken in III,2 die goed rendeert. De stageactiviteiten worden voldoende afgeleid uit de leerplandoelstellingen. De voorbereiding, de organisatie, de begeleiding en de opvolging getuigen zowel inhoudelijk als administratief van professionaliteit.
- De geïntegreerde proef (GIP) wordt doordacht voorbereid en georganiseerd, o.a. het stappenplan, transparante evaluatierichtlijnen en het logboek. Bij het uitvoeren van de opdrachten worden de leerlingen goed ondersteund. Zowel bij de proces- als bij de productevaluatie is er aandacht voor vaardigheden en attitudes. Het totaalconcept is voldoende afgestemd op het opleidingsprofiel en de leerplandoelstellingen. Het is hoofdzakelijk maar helaas niet uitsluitend gebaseerd op de stages. De school gaat er ten onrechte van uit dat alle mogelijke en diverse vakopdrachten in het eindjaar moeten gebundeld worden in de GIP. Los van de kwaliteit van de verschillende opdrachten en de ongetwijfeld grote inzet van leerlingen en leraren, geeft het eindresultaat hierdoor nog de indruk van een onvoldoende geïntegreerd vakoverschrijdend geheel.
- Er is voldoende aandacht voor zorg: instromers met leerachterstand en leerlingen met minder goede resultaten worden vrijwillig bijgewerkt. Alle leerlingen worden procesmatig sterk begeleid. De leerlingenagenda's worden doorgaans goed ingevuld waardoor de ondersteuning van het leerproces en de relatie met de leerplaninhouden duidelijk zijn. Het gebruik van actieve werk- en evaluatievormen is nog veeleer schaars. De stimulering van aandacht voor de actualiteit en de inpassing van extra-activiteiten zoals gastsprekers, bedrijfsbezoeken en didactische uitstappen is positief, maar wordt nog te weinig expliciet gekoppeld aan leerplandoelstellingen. In alle vakken is er ICT-ondersteuning en het gebruik van het elektronisch leerplatform vindt stilaan ingang. Hoewel er veel economie en handelsvakken worden onderwezen, straalt de school dit onvoldoende uit. De meeste lessen vinden plaats in computer- en klaslokalen, waar een krachtige, creatieve en uitnodigende leeromgeving ontbreekt.
- Voor de handelsvakken is er gespreide evaluatie met overhoringen in combinatie met herhalingstoetsen en/of mondelinge en schriftelijke proefwerken. Gefundeerde afspraken hierover binnen de vakgroep zijn onbestaande. Ook over het evalueren en vooral het gelijkgericht valideren van vakgebonden vaardigheden en attitudes heeft de vakgroep nog onvoldoende nagedacht. Met uitzondering voor wetgeving zijn de examenvragen voor de handelsvakken van een goed niveau en met een duidelijke puntenverdeling evenwichtig verspreid over de geziene leerstof. In het inpassen van actualiteit zit nog een groeimarge. De meeste proefwerkvragen voor wetgeving testen parate kennis en zijn onvoldoende gebaseerd op de leerplandoelstellingen. Tevens worden de vaardigheden inzake het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen onvoldoende geëvalueerd. De procesevaluatie voor de stages en de GIP is goed maar komt samengevat en hierdoor onvoldoende duidelijk tot uiting op de geïnformatiseerde leerlingenrapporten. De leerlingen behalen doorgaans resultaten die in de lijn van de totale klasgemiddeldes liggen. Het is echter opvallend dat er vooral in het eindjaar vaak vakantietaken en bijkomende proeven zijn voor o.a. boekhouden. Dit is niet naar de geest van de regelgeving. Onder het mom van een extra kans zijn bijkomende proeven voor de GIP niet alleen een inbreuk tegen de regelgeving maar stroken ze bovendien niet met de aandacht en de zorg die de school besteedt aan de procesbegeleiding tijdens het schooljaar.

Moderealisatie en –verkoop, derde graad BSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd voor etalage, moderealisatie, modetekenen en retouches, maar worden niet in voldoende mate gerealiseerd voor de vakken: stages verkoopkunde, verkoopkunde en artikelenkennis. Het ontbreken van de minimale materiële vereisten liggen ook hier aan de basis van deze tekorten.
- In stage verkoopkunde voldoet de organisatie van de stages nog steeds niet aan de regelgeving, ondanks de vermelding in het opvolgingsverslag van de vorige doorlichting. De risicoanalyses en

werkpostfiches worden niet opgevraagd en aangewend om een gezondheidsonderzoek te bepalen. Deze items worden ook niet opgenomen in de stageovereenkomsten. De ondertekening van de overeenkomsten gebeurt niet vóór de aanvang van de stage. De algemene stageactiviteitenlijsten worden nog onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen en worden niet gezamenlijk opgesteld door de stagementor en de stagebegeleider. Deze lijst⁶ dient tevens rekening te houden met de genoten schoolse opleiding en de fysische en psychische maturiteit van de leerling. De stages worden goed voorbereid en begeleid. De stageverslagen bieden onvoldoende informatie om de leervorderingen van de leerling-stagiaires in kaart te brengen. De evaluatie van de stage is verengd tot een beoordeling van algemene attitudes.

- De leerplandoelstellingen voor het vak etalage worden amper gerealiseerd. Uit documenten (bijv. foto's, evaluatiefiches) blijkt dat de leerplanrealisatie vorig schooljaar voldeed. Dit schooljaar kreeg het etalagelokaal echter een andere bestemming (vaklokaal mode voor de tweede graad) waardoor de leerplanrealisatie ernstig onder druk komt te staan. Waardevolle initiatieven zoals werkplekleren zijn ontoereikend voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.
- In moderealisatie worden de leerlingen voldoende uitgedaagd door goed gekozen kledingstukken. De moeilijkheidsgraad en het afwerkingsniveau van de gerealiseerde werkstukken en projecten is behoorlijk. Het vaklokaal is goed uitgerust (machinepark en enkele computers).
- De creativiteit van de leerlingen wordt in modeteken goed ontwikkeld. Uitdagende opdrachten worden uitgewerkt (bijv. schetsen, presentatieboeken en collages). Inspiratiebronnen worden aangewend om ontwerpen te realiseren. Modellen en modedetails worden weergegeven in verschillende tekentechnieken. Het vaklokaal, een verouderde containerklas, draagt echter niet bij tot een inspiratierijke en creatieve leer- en werkomgeving.
- Uit de jaarplanning blijkt dat de leerplandoelstellingen voor het vak retouches nog niet als uitgangspunt voor de invulling van de lessen worden aangewend. De leerlingencursus, de leerlingenagenda's en uitvoeringslijsten bewijzen echter dat de leerplandoelen in voldoende mate worden gerealiseerd. Er ontbreken nog leerlijnen die de opbouw in moeilijkheidsgraad, het inzicht en de groei naar zelfstandigheid garanderen.
- De leraren (tweede en derde graad) tonen een sterk engagement tijdens informele en formele vakgroepvergaderingen. Ze zijn vakbekwaam en volgen regelmatig nascholing. Momenteel zijn nog niet alle leraren mode betrokken bij de vakgroepwerking (bijv. BVL en modeteken).
- De geïntegreerde proef (GIP) bestaat uit een verzameling van vakopdrachten (stages verkoopkunde, moderealisatie, retouches en verkoop) die voldoet aan het opleidingsprofiel. Wekelijks besteedt men vier lestijden moderealisatie aan de uitwerking van de GIP. De opdrachten voor paven modeteken worden echter zeer beperkt gespecificeerd en geïntegreerd in de bundel. Daarnaast wordt de volledige stagebundel opgenomen in de GIP. De opdrachtenlijst en de timing met tussentijdse evaluatiemomenten worden gecommuniceerd en opgevolgd in het logboek. De puntenverdeling (bijv. pav en modeteken), de evaluatiecriteria en de communicatie via het leerlingenrapport zijn onvoldoende transparant.
- De modevakken worden permanent geëvalueerd. De evaluatie is echter nog onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De beoordelingsresultaten geven onvoldoende informatie over de leervorderingen van de leerling en beperken zich vaak tot het beoordelen van attitudes en gedrag. De kwaliteitseisen, evaluatiecriteria en toleranties worden niet bepaald en/of gecommuniceerd met de leerlingen.
De evaluatiefiches voor mode geven voldoende informatie over de beoordeling van het product. Procesevaluatie wordt echter herleid tot de beoordeling van algemene attitudes. De stappen in het leerproces van de leerlingen en de vakattitudes maken nog geen deel uit van de totale evaluatie. Positief is zeker dat de leerlingen systematisch tot zelfevaluatie worden gestimuleerd.

5.2 Schoolloopbaan

⁶ Omzendbrief SO/2002/09

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.1.1 Uitrusting

Vaststellingen

- Om de lessen op een pedagogisch-didactische manier te kunnen geven, beschikt de school grotendeels over de nodige uitrusting, maar onder andere voor muzikale opvoeding, plastische opvoeding, verkoopkunde en presentatietechnieken in Mode zijn de minimale materiële leerplanvereisten onvoldoende. Nochtans was het voldoen aan de minimale materiële vereisten een aandachtspunt in het bijsturingsplan van de school.
Het aankoopbeleid van materieel en materialen functioneert naar behoren.
- Voor heel wat vakken is er een vaklokaal, maar een passende inrichting om het leerproces op een aanschouwelijke en moderne manier (met didactische borden en illustraties) te ondersteunen ontbreekt doorgaans. Voor pav is geen vaklokaal ter beschikking. De lokalenverdeling voor de modevakken houdt onvoldoende rekening met de aanbevelingen van het leerplan.
- Er zijn inspanningen geleverd om ICT verder uit te bouwen en om de vaklokalen van beamer en media-apparatuur te voorzien. De blokken A en B zijn verbonden met een glasvezelkabel om de vier computerklassen en de schooladministratie vanuit het serverlokaal snel te kunnen bedienen. Het virtueel kantoor, het openleercentrum en specifieke software voor leerlingen met dyslexie moeten de aangereikte leerplandoelstellingen en inhouden vlotter helpen realiseren. Toch is de integratie van ICT in de onderwijspraktijk nog beperkt. Voor projecties kunnen sommige lokalen onvoldoende worden verduisterd.
- Ruimten waarin geen les wordt gegeven, liggen er meestal slordig bij en er is een wirwar van gestockeerde goederen. Verscheidene lokalen worden gebruikt voor het bewaren van archieven, waar telkens andere producten/materialen worden opgeborgen.

6.3.1.2 Infrastructuur

Vaststellingen

- Het gebouwencomplex is ingedeeld in een A- en B-blok. In het A-blok bevinden zich ook twee verouderde en weinig leerkrachtige containerklassen, die nog steeds worden gebruikt. Omdat de school worstelt met een tekort aan lokalen worden ook twee ruimtes van het nabijgelegen klooster gebruikt.
- De verouderde schoolgebouwen zitten in een fase waar renovatiewerken een degelijke aanpak vereisen. Enerzijds zijn er thermische en geluidsisolerende problemen, anderzijds hebben de meeste lokalen nood aan een dringende opfrisbeurt. In een paar lokalen is een constante geurhinder sterk opvallend. De temperatuurregeling in de containerklassen laat zowel in de winter als in de zomer te wensen over. De luifel bij de ingang van het B-blok vertoont sporen van afbrokkelend beton.

De school heeft reeds een aantal acties ondernomen om verbeteringen aan te brengen. Zo is een aantal vaklokalen in het B-blok reeds voorzien van warmtewerende beglazing. Om het geluid te dempen zijn extra deuren geplaatst aan de speelplaatszijde van de nabijgelegen kleuterschool. Ook staat het vernieuwen van de ramen aan de voorkant van het B-blok op de rol en is de aanpak van de schilderwerken uitgestippeld. Er zijn plannen om de energieverblindende mazoutketel te vervangen door een hoogrendementsketel.

- Een deel van de leslokalen maakt geen aantrekkelijke en aangename indruk: verf bladdert af, er zijn sporen van doorsijpelend water, losgekomen plinten, gaten in de muren, slepende of klemmende deuren, slechte bepleistering, enz. De renovatiewerken en interieurinrichtingen gebeuren niet altijd met de nodige professionele kennis. Zo is de ophanging van enkele beamers heel amateuristisch uitgevoerd. Op een paar vaklokalen na is er allesbehalve sprake van krachtige leeromgevingen.

De sanitaire installaties zijn de voorbije jaren grondig verbeterd. Het dagelijks onderhoud in de toiletten wordt opgevolgd. Het A-blok is makkelijker te onderhouden dan het B-blok.

In het werklokaal van het onderhoudspersoneel, gelegen aan de Lebergdries, veroorzaken de vochtigheid en de schimmelvorming een muffe geur. Dit lokaal is niet geschikt als werkruimte.

- Het comité voor preventie en bescherming op het werk maakt jaarlijks een overzicht van uit te voeren werken. Hoewel de realisaties worden gepland en opgevolgd, zijn deze actieplannen niet ingebed in een 'masterplan'. Om de volledige school te renoveren is er geen concrete langetermijnplanning. Risicovolle situaties krijgen in de mate van het mogelijke een dringende aanpak om de veiligheid te garanderen.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

6.4.1.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De school heeft een visie op leerbegeleiding ontwikkeld die wordt ondersteund door een sterke zorgtraditie, de GOK-werking en de opgebouwde knowhow. De directie en enkele secretariaatsmedewerkers overleggen dagelijks en initiëren maatgerichte acties en/of verwijzen door naar het CLB of andere externe partners.
- De leerbegeleiding wordt gekenmerkt door een sterke socio-emotionele begeleiding van de leerlingen en een degelijke studiebegeleiding in de eerste graad. Dit komt onder meer tot uiting in de organisatie van één lestijd leer- en sociale vaardigheden, de structurele inhaallessen (wiskunde, Frans en Nederlands), een huiswerkklas, een remediërsplan en een volgsysteem.
- Tijdens het intakegesprek met de ouders en leerlingen worden de geattesteerde leer- en ontwikkelingsstoornissen opgespoord en aangewend om bijvoorbeeld de klassengroepen samen te stellen. De ouders kunnen hun specifieke begeleidingswensen kenbaar maken. De betrokken leraren worden geïnformeerd (o.a. via het elektronisch leerplatform en de portreterende klassenraad) en ontvangen een draaiboek met specifieke begeleidingstips. De pedagogische studiedag werd gewijd aan leerstoornissen en hun specifieke begeleiding.
- In de tweede en derde graad zijn leerbegeleiding en remediëring hoofdzakelijk een initiatief van de individuele leraar. De begeleidende klassenraden besteden aandacht aan de registratie van gegevens m.b.t. de studiehouding en –methode en het formuleren van remediërvorstellen, maar de voorgestelde begeleiding wordt nog niet geïnventariseerd in het leerlingvolgsysteem. Uit de rapportcommentaren en de notulen van de klassenraden blijkt dat de opvolging vaak ontbreekt. Daarnaast werd vastgesteld dat het remediërsaanbod vrij eenzijdig kennisgericht wordt ingevuld. Er is aandacht voor ondersteuning door het vaktechnisch bijspijkeren van instromers zonder vooropleiding (bijv. handel en Kantoor).

- Naar aanleiding van tegenvallende studieresultaten werkten enkele leraren (bijv. taalvakken en LO) een remediëring uit die naar de ouders en de leerlingen wordt gecommuniceerd. De mogelijke effecten van deze begeleidingsinitiatieven worden nog niet aangewend om de B- en C-attesten te motiveren en de oriënteringsadviezen te onderbouwen.

6.4.2 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Beschouwingen over de schooleigen evaluatiepraktijk zijn opgenomen in een visietekst, waarin vooral aandacht gaat naar afspraken. De evaluatiekenmerken 'validiteit', 'betrouwbaarheid', 'efficiëntie', 'objectiviteit', 'transparantie' en 'normering' komen niet tot uiting, laat staan dat ze worden geaccentueerd. De uitwerking van het evaluatiesysteem wordt op vakgroepenniveau verschillend ingevuld. Er is nauwelijks aandacht voor het gebruik van evaluatieterminologie, zodat bijvoorbeeld de begrippen 'remediëring' en 'permanente evaluatie' in sommige gevallen een eigen interpretatie krijgen. Het minimum aantal evaluatiemomenten is vastgelegd per synthesesrapport. De verhouding tussen dagelijks werk en examens is goed afgestemd en verschilt naar gelang van de studierichting en het vak. Afhankelijk van het structuuronderdeel worden bepaalde vakken gespreid geëvalueerd en aangevuld met summatieve toetsen op het einde van het trimester/semester of permanent getoetst. In 1B en in het studiegebied Mode wordt permanente evaluatie integraal toegepast. De aanbevelingen over evaluatie in de leerplannen worden meestal gevolgd.
- De stuurgroep speelt een belangrijke rol bij het toekennen van de evaluatievormen zoals het schriftelijk of mondeling examen. Dit resulteert soms in merkwaardige verschuivingen zoals het opnieuw invoeren van examens van enkele vakken in BVL na een periode van permanente evaluatie. Leraren hebben een grote vrijheid bij het concretiseren van hun evaluatiemethodieken en –instrumenten. Gelijkerichtheid en afstemming geraken soms zoek en uniformiteit van de documenten ontbreekt. De aansturing vanuit het schoolbeleid is veeleer gering.
- De uitwerking van de evaluatiepraktijk in alle structuuronderdelen is sterk leraarafhankelijk. Bij tal van toetsen en opdrachten ontbreken duidelijke opdrachtschrijvingen. Aangezien bij de evaluatie meestal niet van criteria wordt uitgegaan, is het voor leerlingen moeilijk de opdrachten naar behoren in te schatten, gericht voor te bereiden en uit te voeren. Doordat bij opdrachten/toetsen/examens geen criteria gehanteerd worden, kan bovendien de validiteit in het gedrang komen. Een gestructureerde graduele opbouw van het beheersingsniveau bij toetsingen is niet altijd herkenbaar of ontbreekt. Vragen gekaderd binnen de actualiteit en/of leefwereld van de leerlingen zijn veeleer zeldzaam. Bij tal van procesevaluaties ligt het accent op het naleven van afspraken met betrekking tot attituden en wordt te weinig teruggekoppeld naar te realiseren leerplandoelstellingen. De bereikte competenties worden per leerling nauwelijks bijgehouden, zodat de opvolging van de individuele ontwikkeling maar summier gebeurt. Zelfevaluatie neemt af en toe een plaats in binnen het leerproces. Na zwakke toetsen organiseert de school inhaallessen en in sommige gevallen wordt een remediëeringsplan opgesteld. Tijdens de stage gaat veel aandacht naar het evalueren van attituden. De stagementor is betrokken bij de evaluatie. Stage maakt een groot deel uit van de geïntegreerde proef en beide zijn opgenomen in het evaluatiesysteem.
- De resultaten van de leerlingenevaluaties worden onvoldoende benut als middel om het leerproces en het onderwijskundig handelen bij te stellen. De toetsen en examens worden op de klassenraden besproken, maar leiden veelal niet tot gerichte en afgebakende commentaren. De evaluaties worden met de ouders en de leerlingen grondig besproken.

6.4.2.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- Een grote verscheidenheid van instrumenten wordt gebruikt om zowel kennis, vaardigheden als attitudes te meten en erover te rapporteren. De meetinstrumenten zijn niet uniform uitgewerkt en worden doorgaans niet strategisch opgebouwd. Alle metingen worden samengevat in een maandelijks rapport van dagelijks werk en een trimestrieel/semestrieel syntheserapport. Aan de vakken worden geen gewichten toegekend a rato van het aantal lestijden. De rapporteringen van de leraren zijn dikwijls verfijnd uitgewerkt, evenwel met sterk verschillende aandachtspunten. Een relatie met het syntheserapport is niet altijd merkbaar.
- De verhouding tussen dagelijks werk en examens varieert per graad en per structuuronderdeel. In een aantal studierichtingen worden alleen de permanente metingen van het dagelijkse werk gerapporteerd.
- De evolutie van de beroepsattitudes, geconcretiseerd in een aantal gewenste leef- en leerhoudingen, wordt in de derde graad BSO weergegeven via het attitudeblad. Een schema met attitudesbeoordeling wordt gebruikt als commentaar bij de rapporten.
- De procesevaluatie van de GIP en stages komen onvoldoende tot uiting in de rapportering. Op het geïnformatiseerde syntheserapport staan de scores voor de geïntegreerde proef en de stages vermeld, maar het overzicht van het geheel is weinig transparant of onduidelijk.
- Hoewel het opnemen van positieve en remediërende commentaar in de rapporten een paar jaar geleden op de prioriteitenlijst van de school stond, zijn sommige toelichtingen weinig stimulerend. Ze verwijzen vooral naar het gedrag van de leerling dat moet veranderen en te weinig naar kennis- en vaardigheidsaspecten die voor verbetering vatbaar zijn. Leerlingen worden ook weinig geattendeerd op hun kwaliteiten.
- De adviezen in de notulen zijn in verscheidene gevallen doorgaans zwak onderbouwd. Ze vermelden niet waarin de leerling sterk is of welke competenties hij verworven heeft. Er wordt onvoldoende gemotiveerd wat voor de leerling aangewezen is om zijn/haar schoolloopbaan verder uit te stippelen. De commentaren zijn weinig duidend of geven zelden een aanzet om de leerling goed te oriënteren. Dit is in tegenspraak met de regelgeving. Een duidelijk onderscheid tussen vakgebonden en attitudegerichte commentaar wordt niet gemaakt.
- Het uitreiken van relatief veel C-attesteringen heeft volgens de directie en leraren te maken met het niet opvolgen van de adviezen van de delibererende klassenraden. Eveneens wensen leraren hierdoor het niveau in bepaalde studierichtingen te verhogen en te handhaven.
- De communicatiecultuur wordt gekoesterd. Leerlingen en ouders kunnen tijdens de oudercontacten of voor een individueel onderhoud steeds een beroep doen op de klasleraar, de vakleraar, de directie en het CLB, onder meer om resultaten te bespreken.

Inbreuken tegen de regelgeving

- De omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.7 dat de school een motiveringsplicht heeft wanneer ze een B- of een C-attest uitreikt. De school moet een document overhandigen waarin een synthese ligt vervat van de elementen die hebben geleid tot de beslissing in hoofde van de leerling.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De organisatie van de stages en het studiepeil in de derde graad BSO kantoor.
- De leerbegeleiding in de eerste graad.
- De begeleiding van beginnende leraren.
- De open communicatie tussen leraren en leerlingen en de rustige sfeer in de klassen.
- De collegialiteit en engagement van de meeste personeelsleden.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De aansturing en de opvolging van onderwijskundige processen vanuit een gedragen pedagogisch-didactische visie.
- Het onderzoeken en bewaken van de eigen onderwijskwaliteit.
- De minimale materiële leerplanvereisten voor een aantal vakken.
- De leerbegeleiding en de opvolging in de tweede en de derde graad.
- Het beleid en de praktijk van de evaluatie en de rapportering.
- De planning en uitvoering van de renovatiewerken.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Muzikale opvoeding in de A- en B-stroom en de tweede graad ASO.
- Project algemene vakken in de tweede graad, derde graad (III,1 en III,2) en in het specialisatiejaar (III,3).
- Presentatietechnieken en verkoopkunde in de tweede graad Moderealisatie en –presentatie BSO.
- Verkoopkunde en artikelenkennis en stages verkoopkunde in de derde graad Moderealisatie en –verkoop BSO.

Regelgeving

- De motivering van de eindbeslissing en studiebekrachtiging in de notulen van de delibererende klassenraad. (Regelgeving SO64, onder 8.1.7)

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD.

De hieronder opgenomen (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

			Omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor	
STRUCTUURONDERDEEL			Basisvorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
Graad 1			Muzikale opvoeding	
Graad 2			Project algemene vakken	
Graad 3			Project algemene vakken	
Graad 2	ASO		Muzikale opvoeding	
Tweede graad	BSO	Moderealisatie en -presentatie		AV/ KV/ PV Presentatietechnieken, TV Verkoopkunde
Derde graad	BSO	Moderealisatie en -verkoop		Stages verkoopkunde, TV Verkoopkunde en artikelenkennis

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Alex MAES

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Jan DENIL